

MAGYAR KÁVÉSIPAR

MAGYAR VENDEGLŐS- ÉS KÁVÉS-IPAR

• XXVII-İK •
ÉVFOLYAM

A BUDAPESTI KÁVÉSIPARTESTÜLET, A KÁVÉ-
SOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE ÉS A FŐPINCÉREK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA

BUDAPEST 1924.
AUGUSZTUS 15.

Postafelkérőpénztári c s e k k -
szám a : 47.368.

Szerkesztő és lap tulajdonos: BARTA MANÓ

Telefon: 68-15.

Előfizetési árak: Egész évre 80000 kor., félévre 40000 kor.
A lapot ipartársulati tagok a tagdíj fejében ingyen kapják

16
szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bpest, VI, Teréz-körút 24/a
Megjelenik minden hó 1. és 15. napján.

Külön meghívó helyett

A Budapesti Kávésok Ipartestülete folyó évi aug-
19-én, kedden, d. u. 4 órákor az Ipartestületi helyiségben

előjárósági ülést

tart, melyhez az előjáróság t. tagjai tisztelettel meghívotnak

Dr. Havas Nándor,
titkár.

Reiner Mór,
elnök

A borfogyasztási adónak aranyparitás- ban való megállapítása.

A magyar királyi pénzügyminiszter u. 113.158/
1924. számú rendelettel felhatalmazta a vá-
rosokat és községeket, hogy a borfogyasztási
adót aranyparitáson alapon szedhessék. A rende-
let szerint Budapesten a bor után literenként 14
aranyfillért, a kifizetés hónapján megállapított kulcs
szerint átszámítva aranykorona értékben, kell be-
fizetni. A városi tanács erre vonatkozó határozatá-
nak életbelépése napján készletben levő 5
hektolitert meghaladó, már megadózott
mennyiség után a különbözet pótlólag beszedhető.

A fenti rendelet értelmében az augusztusi kulcs
szerint literenként 2380 papirkoronát kellene fizetni,
mely összegből az előbbi megadóztatás alkalmával
lefizetett 300 korona levonása után még 2080 ko-
rona fizetendő.

A fővárosi tanács falragaszokon értesítette a kö-
zönséget, hogy az augusztus 10-iki készletet
augusztus 13-áig be kell jelenteni és ez az adó
8 nap alatt befizetendő.

Tekintettel arra, hogy a falragaszok csekély
számban, nagyon kevés helyen voltak kiragasztva
és így az érdekelteknek nem volt megfelelő al-
kalom az intézkedésről tudomást szerezni, de tech-
nikai lehetetlenség is volt tagjainkat idejekorán
értesíteni, elnökségünk Folkusházy alpolgármester
urhoz azíránt fordult, hogy a bejelentési határ-
napot halasszák el, továbbá tekintettel arra, hogy
a magas házbérek, kényszerkölsön és egyéb adók
e hó 15-én esedékessé válnak, a fogyasztási adónak
részletekben való lefizetését engedélyezzessék.

tanács kérelmünknek csak részben helyt adott,
különben engedélyezte, hogy a fogyasztási adó-
különbözöt 3 hónapon belül, havi 1 százalék ké-
sedelmi kamattal lefizetendő, a bejelentési határ-
napot nem hosszabbította meg.

A kávéipartestület egy újabb beadvánnyal ford-
ult a főv. tanácshoz, melyben kéri, hogy az
adó nem három hónapon belül, hanem hat havi
részletekben törleszthető legyen. A kérvényt Rei-
ner Mór elnök személyesen adta át Folkusházy
alpolgármester urnak.

A kenyereslány-kérdés.

E hó elején a fővárosi napilapok hosszú cik-
kekben foglalkoztak a kenyereslány-intézmény
megszüntetésével, mely a kávéipartestület hatá-
rozata alapján foganatosítva lesz. Ez egy téves
információn alapult, mert a kávéipartestület el-
nökség vagy előjárósága ilyen kérdéssel nem fog-
lalkozott és nem is foglalkozhat, miután a kenyeres-
lány tartása vagy nemtartása az illető kávésnak
belügye, amibe az ipartestületnek beleszólása
nem lehet. A kenyereslány-rendszer háborus típus,
épp úgy, mint a kalauzok és egyéb ilyenemű foglalko-
zások. Egyes kávésnok úgy találták, hogy a ke-
nyeres-intézmény túlságosan háborus és ennek le-
építésére gondolnak, de a kávéipartestületnek
abba, mint az illető kávésnak saját üzleti ügye,
be nem avatkozhat.

A Főpincérek Országos Egyesülete a kenyeres-
lány-rendszer megszüntetésével is foglalkozott és
ez ügyben folyó hó 5-én egy rendkívüli választ-
mányi ülést tartott, amelyen a kérdéshez állást
foglaltak és elhatározták, hogy a kávéipartestület
elnökségének küldöttség útján egy memorandu-
mot átadnak, melyben rámutatnak arra, hogy a
kenyereslány-rendszer megszüntetésével nagy káro-
kat szenvednek, miután a »bliccelés« oly nagy mér-
veket ölt, hogy a ráfizetés az egész keresetet,
sőt azontul is felemészti. A küldöttséget Hajdu
Vilmos elnök vezetésével, Reiner Mór ipart-
estületi elnök távollétében, Losonczi Gusztáv
alelnök fogadta, ki a kérésük meghallgatása után
kijelentette, hogy az ipartestület a kenyereslány-
rendszer megszüntetésével nem foglalkozott, de
nem is foglalkozhat, miután ez minden kávésnak
privát ügye. Tudomása szerint eddig csak négy
kávéházban a kenyereslány-rendszer megszűnt és
ez a sporadikus jelenség nem adhat okot a fő-
pincéreknek aggodalomra. Biztosítja a küldöttsé-

Minden kávésnak érdeke, hogy lapunkat olvassa!

get, hogy az ipartestület vezetősége, úgy mint eddig, ezentul is jóindulattal viseltetik a főpincérek egyesületével szemben, de a konkrét esetben az ipartestületnek nem áll módjában beavatkozni.

A küldöttség megnyugvással vette tudomásul Lonsonci alelnök kijelentését, hogy az ipartestület a rendszerváltozást nem kezdeményezte és kérék az ipartestület vezetőségét, hogy továbbra is támogassa a főpincéreket létérdekük alátámasztásában.

Ezzel az ügy egyelőre befejezést nyert. Néztünk szerint az egyes kávéházakban bekövetkezett rendszerváltozás csak kísérlet és csak a jövő fogja megmutatni, hogy az új rendszer beválik-e vagy nem.

Ellenben konstatálni lehet már most is, hogy a vendégek szívesen látják a kenyeresleány-rendszerek megváltoztatását, mert ez borralaló-megtakarítást jelent.

A sok kávéház és vendéglő között, amelyekben érdeklődtünk, nagy meglepetésre akadt egy, ahol úgy nyilatkoztak, hogy előttük ismeretlenek az ilyen potyavendégek. Roboz Ernő, a Pátia-kávéház vezetője, netvetve közölte, hogy náluk ilyesmi még nem fordult elő. Ők szemmel tartanak minden vendéget és, úgy látszik, emiatt kerül a Pátia-kávéházat a potyázók hada. (Most már majd oda is elmehetnek.)

A főpincérek tarthatatlannak mondták helyzetüket, mert naponta sokat fizetnek rá állásukra. A legközelebbi időre egy értekezletet akarnak összehívni, ahol azt fogják megbeszélni, hogy miként védekezzenek a bllicelők ellen. Alkalmasint ahhoz a fegyverhez nyulnak, hogy minden kávéház és vendéglő alkalmazni fog egy magándetektívet, aki éber figyelemmel kísér minden vendéget. Azokat pedig, akiket bllicelésen érnek, könyörtelenül átadják a rendőrségnek. Tehát bllicelők: vigyázat!

Elszaporodtak Budapesten a kávéházi és vendéglői bllicelők.

Az »Esti Kurir« a következő cikkben foglalkozik e kényes, különösen a fizetőpincéreket súlyosan érintő kérdéssel. A lap egy munkatársa személyes tapasztalatai és megfigyelései alapján adja le:

A háboru előtti időben is már ismeretes volt a kávéházi és vendéglői látogatóknak az a fajtája, amely leül, nyugodtan megeszi a legfinomabb ételeket, a legjobb bort issza és azután tekintélyes borralaló tálcaán hagyva, nyugodtan távozik a helyiségből.

Felkerestünk sok előkelő kávéházat és vendéglőt és megkérdeztük mindenhol az üzletvezetőket, hogy mi a véleményük az ilyen bllicelőkről. Mindenhol keserves panasz hangzott el ezeknek a veszedelmes vendégeknek az elszaporodásáról. A nagyobb vendéglőkben naponta öt-hat főre teszik azoknak a számát, akikről utólag megállapítják, hogy nem fizettek. Az így elbllicelt összegek tulajdonképpen nem is a tulajdonosoknak okoznak kárt, hanem a fizetőpincérnek, aki kénytelen a hiányzó összeget a saját zsebéből fedezni. Sok előkelő helyen megtörténik, hogy a vendéglős nem kívánja a fizetőpincértől, hogy a meglévő vendégek számláját a sajátjából fedezze, hanem titokban tartja az esetet, és az elbllicelt összeget elengedi a főpincérnek. Ezzel az esetleges botrányt akarják elkerülni, nehogy az a vendéglő jó hírnevét csorbát üssön.

A bllicelőknek többféle fajtája van. Az egyik előkelő kávéházban megtörtént a következő eset: Egy éltebbb uriember elfogyasztott egy szerény vacsorát, azután elment. De távozása előtt egy levelet találtak az asztalon »főpincér« megszólítással. A levélben azt írta a vendég, hogy bocsásanak meg neki, de nem volt pénze, s azért nem fizetett. A levél mellé elhelyezett egy ezüst cigarettatárcát s jelezte a levélben, hogy a tárcáért pár nap mulva el fog küldeni. Akad azután olyan vendég is, aki a szegény főpincért még meg is tréfálja azzal, hogy valami humoros írást hagy a helyén.

KÜLÖNFÉLÉK.

Téves felhívások elkerülése céljából felhívjuk t. kartársaink figyelmét az alanti telefonszámokra:

Ipartestület: József 21-05
Munkaközvetítő: József 108-75
Áruforgalmi rt.: József 92-77
Szerkesztőség: Teréz 68-15

Személyi hir. Reiner Mór ipartestületi elnök Karlsbadból visszaérkezett és az ipartestület vezetését megint átvette.

A személyzet élelmezése után lerovandó forgalmi adó. Lapunk mult számában közöltük az Adóügyi Utmutató és Ellenőrző Hivatal végzését, mely szerint a forgalmi adó alapjául a személyzetnek kiszolgáltatót ételek és italok napi eladási árának 60 százalékát kell felszámítani. Az ipartestület elnöksége e végzést sérelmesnek találta és újabb előterjesztéssel élt, melynek eredményeképp a Hivatal újabb tárgyalásokat rendelt el. A tárgyalásokon Reiner Mór elnök, Pethő György alelnök, Weingruber Ignác, Frenreisz Antal és Szabó Samu előljárási tagok vettek részt, kik a tárgyalás folyamán rámutattak a nagy újabb terhekre, mely ezen adó a kávécsokra ró.

A belföldi borok fényüzési adóértékhátára. A m. kir. pénzügyminisztérium 1924. évi 107.692. sz. rendeletével a belföldi borok fényüzési adóértékhátárát, amely értékhátáron felül a belföldi bor után fényüzési forgalmi adót kell fizetni. A kimért belföldi borok literenként 25.000, a palackban eladott belföldi borok, a palack árát is beleszámítva, 30.000 koronában állapította meg. Ez az értékhátár az egy liternél kisebb ürtartalmu mértékegységekre átszámítandó.

Csillárjait modernizálja, újból galvanizálja, csiszol, nikkelez, szerel KOLLER csilláripartelep, VIII., Dobozi-utca 15. :: József 13—37

A „Pátria“ kávéház új köntösben. Klein és Majtényi a tulajdonukat képező »Pátria« kávéházat a legmesszebbmenő igényeiknek megfelelően renováltatták és átalakították. A jelenlegi néhez gazdasági viszonyoknál az átalakítás és renoválás nagy áldozatkészséget igényelt, de a tulajdonosok attól nem riadtak vissza, hogy a kor igényeinek és a vendégek kényelmességének eleget tegyenek. Az átalakítási munkáknak oroszláncrészét Kaszás Márton végezte, aki a festészeti és mázoló munkákat az általa ismert izléses módon keresztülvitte. A »Pátria« kávéház, mely eddig is az előkelő kávéházakhoz tartozott, izléses berendezésénél, kényelménél és pazar világításánál fogva a főváros fényes kávéházai között is helytáll.

A börtörvénykivonat kifüggesztése. Az új börtörvény értelmében mindazokban a helyiségekben, melyekben kimernek vagy eladnak bort, a most életbelépett új börtörvény kivonata kifüggesztendő. A börtörvénykivonat kifüggesztése eddig is kötelező volt, csak hogy a törvénykivonat szövege igen sok tekintetben eltér a régi törvénykivonat szövegétől s így a réginek további használata nem felel meg a törvénynek és a végrehajtási rendeletnek és így az is kihágást követ el, aki nem az új börtörvénykivonatot tartja kifüggesztve. Felhívjuk azért ipartestületünk tagjait, hogy a régít sürgősen cseréeljék ki, vagy ha eddig ilyent ki nem akasztottak volna, szereljék fel üzletüket, stb. új börtörvénykivonattal, nehogy vizsgálat esetén büntetésnek tegyék ki magukat. Börtörvénykivonatot keménypapírra ragasztva kapható a Pátria nyomdában (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) Ezuton értesítjük tagjainkat arról is, hogy a bonyolult tartást, mint a múltban, úgy a jövőben is vezetni kell.

A pezsgőadó fényüzési adója. A Budapesti Kávésok Ipartestületének elnöksége azzal a kéréssel fordult a pénzügyminisztériumhoz, hogy szüntesse meg a székesfőváros azon gyakorlatát, mely szerint a pezsgőbor eladásánál a pezsgőboradót is, a fényüzési forgalmi adót is magában foglaló ár után számítja. A pénzügyminisztérium kérelmüknek helyt nem adott, ennek következtében az eddigi adórendszer továbbra is érvényben marad.

2 drb. villanyerőre berendezett

gőzkávépörkölő

15 és 30 kg-os dobbal, alig használt állapotban, eladó. Megtekinthető Budapesten, IX., Boráros-tér 1. szám alatt, a Hangya szerelőműhelyben.

KASZÁS MÁRTON szobafestő és mázoló

Budapest, VII., Vilma királyné-ut 1.
Telefon József 45—98

COCKTAIL GUSY SVÉD PUNCH
FLIP GUSY VERMOUTH

Főpincérek Országos Egyesülete.

A Főpincérek Országos Egyesülete f. hó 5-én rendkívüli választmányi ülést tartott. Hajdu Vilmos elnök az ülést megnyitva, közli, hogy több választmányi tag a kenyeresleány-rendszer megszüntetése tárgyában rendkívüli választmányi ülés összehívását kívánta. E kérdés fölött nagyobb vita keletkezett. A felszólalók a rendszerváltozást a jelenlegi viszonyokban időszerűnek nem tartják. A választmány egyhangulag elhatározta, hogy az egyesület az ipartestület elnökségének egy memorandumot adjon át, melyben a rendszerváltozás által előidézendő sérelmek felsoroltassanak és az ipartestülethez kérés intézendő, hogy a régi állapot fenntartassék. A memorandum átadására egy küldöttség küldendő ki. A választmány a küldöttségbe választja: Hajdu Vilmos elnököt, Árvai Lipót pénztárost és Guttman Dezső, Nagy Izidor és Grünwald Jenő választmányi tagokat. A bizottság eljárásáról lapunk más helyén beszámolunk.

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.

Telefon: József 92—77.

Kávépörkölés.

Hosszu fáradozás után sikerült kávépörkölő-üzemünket odafejleszteni, hogy már most minden kávéházi és étkezési üzem nálunk végezteti kávépörkölését. A pörkölési forgalom folytonos növekedése, annak zavartalan lebonyolítása érdekében szükségessé tette egy külön fuvar beállítását. Ez uton közöljük tehát igen tisztelt üzletfeleinkkel, hogy a mai naptól kezdődőleg a pörkölendő kávé el- és visszaszállítása céljából bármikor külön kocsi bocsátunk díjmentesen rendelkezésükre. a pörkölés azonnali eszközlése érdekében.

Sajtók.

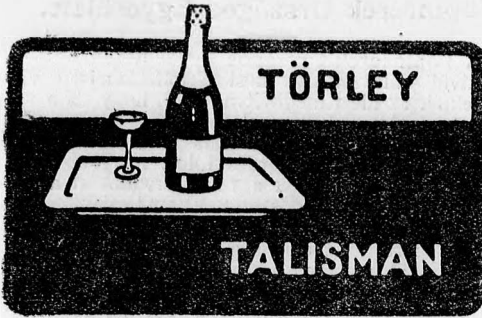
Ugyanezen külön szállítási eszköz beállítása a jövőben lehetővé fogja tenni, hogy vevőinket sajtóval, a legjobb minőségben, mindenkor friss áruval, esetleg naponta láthassuk el. Állandóan raktáron tartunk elsőrendű minőségű emmenthali, trappista, pálpusztai, dóri és kaposvölgyi stb. sajtót. Kérjük, hogy ebbeli szükségleteiket állandóan nálunk sziveskedjenek beszerezni. A rendeléseket lehetőleg d. e. 10 óráig kérjük hozzánk juttatni.

Papírtábla.

Közöljük feleinkkel, hogy közvetlenül a Hardtmuth-gyártól elsőrangú minőségű papírtáblákat szerzünk be, melyek az eddigi használatban lévő papírtáblákkal szemben összehasonlíthatatlanul kiválóbb minőségűek. Amennyiben tehát ily cikkben szükségletük merülne fel, úgy sziveskedjenek rendeléseiket nekünk feladni.

**GRÓF SOMSSICH TIHAMÉR
BORGAZDASÁG RT.
TERÉZ-KÖRUT 9**

Badacsonyi és Édes Furmint

SZALAI LAJOS
cigányzenészek impresszáriója
VIII., Mátyás-tér 12.

Ajánlja magát cigányzenekarok szerződésére.
Megbízható és lelkiismeretes.

GESSLER ALTVATER
TRIPLE SEC
CHERRY BRANDY
CORDIAL TOKAJ

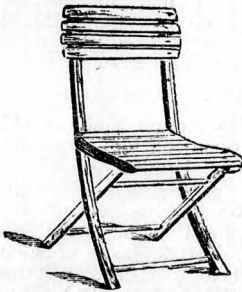
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
MŰSZTERGÁLYOSOK

BUDAPEST,
VII., KIRÁLY-U. 39.

Telefon: J. 128-14.

Kávéházi és vendéglői
berendezések. Alpakka
és chinaezüst-árak,
valamint billárdcikkek
legolcsóbb áron.

Kávéházi és vendéglői
székek állandóan raktáron
A legjobban bevált Fridol-
golyók egyedüli készítője.

OCEAN
KONZERVEK A LEGJOBBAK

BRAUN
COGNAC

BRAUN
LIKÖR

Elsőrendű

porosz fűtőszenet
és porosz kokszot,

száraz
import
tűzifát

azonnal szállít
napiláron budapesti raktáraitól

URBÁN Szénkereskedelmi Rt.

V., Nádor-utca 15.

Megrendelések felvétele kávéosk részére: Budapesti
Kávéosk Áruforgalmi Rt. Telefon: József 92-77.

HAZAI IPAR FIGYELJÜNK! **HAZAI IPAR**

• VÉDJEDEY. •

Piatnik Nándor és fia budapesti
magyar kártyagyár gyártmányai-
nak valódiságára!

Óvakojunk a rossz utánzásoktól
Magyar Játékkártyagyár Rt.

Piatnik Nándor és fia
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 1 7
TELEFON: József 10-63.
Alapított: 1824.

HAZAI IPAR

• VÉDJEDEY. •

HAZAI IPAR